Levi Andreas

David Pefko

2024 Prometheus Amsterdam

Proloog

Het begin van het einde

Dat rozerood hier zal me hoe dan ook altijd weer aan Levi Andreas doen denken. Hij kwam onverwachts in mijn leven en verdween net zo onverwachts weer. Navraag kan ik nergens meer doen, elk spoor loopt dood of zorgt ervoor dat ik weer naar de hemel staar, de geuren opsnuif die me vanaf het allereerste begin zoveel geluk hebben gegeven.

De vijfentwintig zwarte boekjes, *kleine waarheden* noemde hij ze, ik bewaar ze om nooit meer te vergeten.

Nooit heb ik Levi Andreas persoonlijk ontmoet. Wel weet ik nu ongeveer hoe hij eruitziet.

Mijn naam is Rosa.

Een zoektocht maak je nooit alleen, dus bij de zoektocht naar Levi Andreas zal ik ook mijn eigen verhaal moeten vertellen, ze houden immers verband met elkaar. Wie echt alles over iemand wil weten moet beginnen alles over zichzelf te weten te komen, hoe pijnlijk, bitter of soms zelfs smerig die zoektocht kan zijn.

Soms loop ik de vlakte op. Ik neem dan weinig mee: een rugzak, een fles water en wat te eten. Ik zie zelden iemand, ik kijk altijd goed om me heen. Ik denk dat veel me ontgaat de laatste tijd. Vroeger was ik daar bang voor, nu interesseert het me niet meer.

De geur van de naaldbomen en het beeld van die bereikbare, bijna aanraakbare horizon kan ik maar niet vergeten, alles lijkt me elke morgen weer te roepen, trekt me naar zich toe. Het zorgt ervoor dat ik onmogelijk nog kan vertrekken, zelfs daar ben ik niet bang voor.

Mijn broertje vroeg gisteren door de telefoon of ik geluk-

kig was, heel zacht en gespannen, wat hij van mijn vader heeft. Die vroeg het meerdere malen per dag aan mijn moeder, net zo voorzichtig, net zo zachtjes. Ik las hem een stukje uit een brief voor.

> Als je erachter komt dat je het alleen niet zal redden in deze wereld ga je eerst op zoek naar iemand die je leed kan verlichten, die het draaglijk kan maken. Als je die persoon vindt, kom je er misschien achter dat je leed niet te verlichten valt. Dan ga je op zoek naar iets anders, bijvoorbeeld een chocoladecroissant, of als het leed ernstiger is een hele zak chocoladecroissants.
>
> Dat is misschien wel wat iedereen doet, het leed zo proberen te verlichten dat het leven draaglijk wordt.
>
> Er is nog een andere mogelijkheid, waar niet veel mensen gebruik van maken: de mogelijkheid van vluchten, heel ver weg vluchten, totdat je niet meer weet waar je vandaan komt, als je omkijkt zie je niets meer dan een onbemand tankstation, je staat op een zandweggetje waar de wind met kleine propjes papier speelt, ze vliegen hoog de lucht in, met verwondering kijk je naar het schouwspel. Je voeten doen pijn, maar je bent blijven rennen. Nergens is een einde te zien, maar dat maakt je niets uit; toen je nog niet gevlucht was, zag je dat einde ook al niet.

Mijn leed is nu verlicht, de pijn in mijn voeten bleek goed behandelbaar, elke pijn bleek goed behandelbaar, vertelde ik hem.

Hij zei het te snappen, plechtig beloofde hij vaak te blijven bellen. Ik hoorde aan zijn stem dat hij op een zeker moment zijn koffers zal pakken. Ik hoorde het aan de manier *waarop* hij mij die vraag stelde, hoe hij ademde, een beetje verschrikt de hoorn op de haak legde; ik weet dat het niet lang meer zal duren.

Ik tuur naar het einde, loop langzaam die richting op, met dezelfde gespannenheid als toen op die eerste dag.

Deel 1

Sommige mensen kunnen maar beter helemaal niet denken

Ik werkte in een stomerij in een drukke winkelstraat in Amsterdam-Zuid, op de overhemdenservice. Het was gekmakend werk, dikwijls kwamen er kreukels bij het inpakken en dan moest alles weer opnieuw; vele blaren heb ik opgelopen in die tijd.

Ik streek samen met Lidy, een vrouw van 53. Haar man was APK-keurmeester, de eerste keer dat ik dat hoorde schoot ik in de lach, maar het bleek een heus beroep te zijn.

Lidy nam haar werk zeer serieus, ze hield zich voor dat zij de reden was waarom haar klanten succes hadden in het leven.

Ze vertelde dat ze in de buurt kon zien of iemand een door haar gestreken overhemd droeg, later nam ze dat terug en vertelde openhartig over de antidepressiva die ze gebruikte.

'Ik dacht even dat ik de overhemdengodin was,' zei ze.

De echte overhemdengodin was Angelica.

Angelica kwam uit Polen en zei nooit een woord, ze was een wonderschone verschijning en de lieveling van onze chef, meneer Demast, die we soms Damast noemden omdat Angelica zijn naam zo uitsprak.

Ze kwam elke ochtend een halfuur te vroeg, en droeg altijd een batterij tupperwarebakjes eten met zich mee, die ze 's avonds weer leeg mee naar huis nam. Niemand zag haar ooit eten. Ik wist zeker dat ze haar eten op de wc opat, een andere mogelijkheid bestond niet.

Angelica streek zonder een woord met ons te wisselen en keek erbij alsof ze de tijd van haar leven had: een constante glimlach, een bijna gedrogeerde blik, die meteen van haar

gezicht verdween als het zes uur werd en ze naar huis moest.

Lidy sprak nooit met Angelica, ze sprak wel vaak *over* haar en had het dan over 'die Poolse'. Ze wilde haar naam niet noemen, want ze luisterde mee, daar was Lidy van overtuigd.

Klanten waren over onze service te spreken, we waren geliefd. Er was dan ook geen stomerij in de buurt die onze service bood. Mijzelf deed het werk steeds minder, ik ging elke ochtend met meer tegenzin op weg.

Ik woonde in die tijd in een studio boven een kleine Egyptische supermarkt in de Haarlemmerstraat. Elke ochtend werd ik gewekt door het geluid van toeterende vrachtauto's. Soms keek ik een halfuur onafgebroken naar het uitladen van groente en fruit. Ik bezag alles met een loomheid die de hele dag aanhield. Ik wist zeker dat ik me niet altijd zo gevoeld had en nam me vrijwel elke ochtend voor ander werk te zoeken, mijn ontslag te nemen, in ieder geval *iets* te doen; maar het kwam er niet van.

Jarenlang voelde ik me zo. Na mijn werk zat ik op de bank, keek uren televisie en las soms een krant waarin ik vooral de advertenties met belangstelling bestudeerde.

Ik zei ook vaak aan de telefoon: 'Morgen is het een grote dag, dan ga ik alles anders doen.' Ik wist dat dat niet zo was, degene die het hoorde wist dat het niet zo was.

Op de ochtend van 29 september, zo stond het in mijn opschrijfboekje, kwamen de eerste overhemden van Levi Andreas over de strijkplank; ik heb het kunnen achterhalen.

Zijn klantnummer was 217.

Op onze afdeling spraken we over 'goede katoen' en 'troepkatoen'. De overhemden van goede katoen waren van onze beste klanten. Die woonden aan grachten of in Amsterdam-Zuid, kwamen uit Wassenaar of Aerdenhout. Het waren dure overhemden, met zorg gemaakt, soms zelfs handgemaakt, met prachtige dikke parelmoeren knoopjes die aangezet waren met

een moeilijke Napolitaanse hanenpoot. Meestal kreeg Angelica deze overhemden van Demast, want zij streek het beste. 'Angelica weet hoe klanten het *echt* willen,' zei hij vaak. Hij streek daarbij door haar haren, soms kneep hij zachtjes in haar wang en heel soms kreeg ze een aai over haar rug. Lidy kreeg nooit een aai, ik trouwens ook niet.

Ik stond nooit in de winkel, ik zag de klanten niet, en trouwens; meestal kwam iemand anders de kleding afhalen. De vrouw of vriendin, een huishoudster, soms zelfs een ouder was mij verteld.

'We hebben veel bekende Nederlanders als klant,' zei ik tegen Lidy om überhaupt iets te zeggen. Ik knoopte de laatste tijd soms domweg een gesprek aan, de stilte was om te snijden.

'Jazeker...' zei Lidy. Ze had die ochtend bijna twee uur gesproken over haar man, die het zo moeilijk had op zijn werk; ze sprak over onhoudbare situaties en huiselijke onvrede.

Vaak keek ik onder het werken naar het gezicht van Angelica, hoe totaal tevreden ze streek. Het was ware liefde tussen Angelica en het katoen.

'Ja, we hebben bekende Nederlanders onder ons. Hele bekende Nederlanders. Grote namen. Ik zeg het wel eens tegen mijn man, maar die zegt dan: "Bekende Nederlanders zijn ook maar mensen als jij en ik," en daar heeft ie gelijk in.' Lidy nam een slok koffie en liep naar haar strijktafel. 'Mijn bout is halfwarm,' mompelde ze.

Ik keek een ogenblik naar haar ouwelijke gezicht, haar pluizige rode haar en de uitgeschoten lippenstift die ze elk uur op de wc bijwerkte. Ik werd angstig bij de gedachte dat ik er op een dag ook zo bij zou lopen.

De weken daarop kregen we meer werk voor nummer 217.

Het gebeurde toen ik de hemden begon uit te schudden voor de wasafdeling.

Ik dacht dat geen van de overhemden borstzakjes had en toch zat er een witblauw gestreept hemd tussen met een borst-

zakje waar een klein papiertje in bleek te zitten. Het leek op een snipper van een zak van de groenteman, bruin met karteltjes.

> Ik denk dat ik niet goed weet of ik dit alles zo leuk vind, en ik denk dat ik het niet ga volhouden, wordt dit mijn dood of zal ik moeten vluchten?

Ik vouwde het papiertje op en stak het in mijn broekzak.

De geur van geluk

Ik kan niet zeggen dat het geluk geheel aan mijn kant staat, maar ik kan ook niet ontkennen dat ik veel geluk gekend heb.

Toen ik vijf jaar oud was kregen mijn broertje en ik van mijn moeder melk gemaakt van poeder. Op die leeftijd al was er opeens het besef dat er iets niet goed ging, in mijn beleving zelfs dat het einde misschien wel in zicht was. De melk was ondrinkbaar, dus na die eerste slok dronk ik geen melk meer. Ik heb het ook nooit meer geprobeerd, wat misschien jammer is.

Vanaf toen wist ik dat geluk niet iets vanzelfsprekends is, en ongeluk des te meer.

Een belangrijke herinnering in het keren van mijn geluk heb ik uit mijn achtste jaar: we bevonden ons aan de Johannes Vermeerstraat, mijn grootmoeder, mijn broertje en ik. We hadden gezwommen in het Zuiderbad. Nu nog krijg ik rillingen als ik de geur van chloor ruik, vooral in combinatie met een drukkende, vochtige warmte.

Mijn grootmoeder reed een blauwe Volvo. Het was een moderne auto voor die tijd, ze had hem tweedehands gekocht, zei ze. Mijn moeder beweerde dat hij gloednieuw was en dat als het om geldzaken ging, mijn grootmoeder altijd loog.

Bij de parkeermeter kwam ik erachter dat het klepje van het teruggavebakje een beetje los hing. Ik kan me de brede grijns van mijn grootmoeder nog herinneren toen een stroom munten uit het bakje rolde. Dit geld verdween weliswaar in haar portemonnee maar ik voelde toch de eerste tekenen van geluk in combinatie met geld. Ik vond het raar dat zij ons niet liet meedelen in het geluk, maar dat was niet zo erg; ik kon het geld altijd later nog uit haar portemonnee halen. Dat was een geruststellende gedachte.

Gaat geluk samen met eerlijkheid? Ik denk van niet. Ik zie geluk voortkomend uit eerlijkheid als placebogeluk.

Als mijn dagen niet geteld zouden zijn, zou ik waarschijnlijk cursussen geven. Ik zou de mensen tegen betaling leren hoe geluk te creëren. Uit vrijwel niets.

Op onvoorspelbare momenten zei mijn vader: 'Ik ben de vader van Aloë Vera.' Het kon gebeuren in de supermarkt of op het terras van het Hilton hotel. Er was meestal geen aanleiding voor, wel keek hij altijd zeer gelukkig als hij het zei.

Toen mijn broertje en ik nog niet wisten dat het om een tropische plant ging, waren we ervan overtuigd dat we een zusje hadden, van wie we niets wisten. Het was niet onmogelijk dat onze ouders een zusje voor ons verborgen hielden, er werden wel meer dingen voor ons verborgen gehouden. Wel zou dit de eerste keer zijn dat het om een mens ging en niet om een stapel licht pornografische foto's van mijn moeder of een van mijn vader die spiernaakt door een volkstuintje loopt waar hij onbespoten groente aan het verbouwen is. Mijn broertje vroeg vaak aan mijn moeder of ze niet een zusje voor ons kon maken, maar mijn moeder maakte in die tijd alleen gembercake.

In de loop der jaren begon mijn vader steeds frequenter te beweren dat hij de vader van de Aloë Vera was, het werd bijna een soort manie waar we langzaam aan gewend waren geraakt. Op de weinige familiefeesten die ik me kan herinneren sprak hij over zijn plantjes met mijn ooms en tantes; de heilzame werking van het sap, de manier van verbouwen en het gebruik van bronwater waren zijn vaste onderwerpen van gesprek.

De familie van mijn moeders kant zei dat mijn vader een geestelijk probleem had. Mijn grootmoeder beweerde daarna dan meestal hysterisch schreeuwend dat ze de normaalste van de familie was.

Op een zondagmiddag in de zomer is mijn vader vertrokken. Een paar dagen lang wisten we niet waar hij was. Mijn moeder zei dat hij gewoon ergens onder een brug lag of op een grasveld in het Vondelpark, ze zei dat bij mijn vader alles mogelijk was.

In een van zijn eerste brieven vanaf het eiland schreef hij: 'Geluk is niet onmogelijk'. Het was een paar keer onderstreept. Hij schreef ook dat hij niet meer van plan was terug te komen, hij zou daar blijven waar de grond vruchtbaar was en de zon de juiste sterkte had. Soms zaten er foto's bij waarop we de plantage konden zien. Op een ervan stond hij zelf ook. Hij lachte breeduit. Hij leek wel gelukkig.

Onder één foto had hij 'Soms is het leven zo mooi dat je het in zou willen leisten' geschreven. Hij kon nog steeds niet foutloos spellen.

Veel mensen vonden hem een vreemde verschijning. Zomer en winter droeg hij een grote Borsalino en cowboylaarzen. Mijn grootmoeder was absoluut de woordvoerder van de mensen die hem een vreemde verschijning vonden. Ze zei een keer: 'Die vader van jou, dat is een halvegare. Ik zou je achternaam maar veranderen als ik jou was, zeker nu hij nooit meer terugkomt!'

Later bekeek ik de brief wel eens waar 'Geluk is niet onmogelijk' op stond. Soms bekeek ik de foto's die in de loop der jaren verkreukeld waren geraakt. Ik dacht hem te snappen, ik hoopte hem te snappen.

Ik zat achter mijn laptop, op een datingsite, zoekend tussen de vele profielen. Het leek wel of compleet Nederland op zoek was naar een relatie. De omschrijvingen waren vaak mysterieus, soms zo summier dat het onbegonnen werk leek.

Ik reageerde alleen op vrouwen in en rond Amsterdam. Dat leek me handig, als het iets zou worden zou ik niet zoveel hoeven te reizen. Ik was op zoek naar een relatie en ik was ervan overtuigd dat dit *de* manier was. Eerst anoniem met je nieuwe liefde kunnen praten, en daarna pas afspreken: iets mooiers kon ik me niet bedenken.

Vrij snel had ik beet. Een meisje van 22 jaar dat hield van lezen, films en muziek. We hadden eindeloze gesprekken via de chat; het *klikte*, zogezegd.

Ik kwam op het punt dat ik bedacht haar helemaal niet in het echt te willen zien, dat e-mailen en chatten genoeg voor me was. Ik was ook erg zenuwachtig geloof ik.

Later zou ik tegen haar zeggen: 'Je hebt me maar 19,95 gekost.' Dat was het bedrag om lid te worden van de *datingcommunity*.

De volgende dag versliep ik me. Dat was me al jaren niet overkomen. Ik waste snel mijn haar en deed het in een lange staart met een elastiek van de post, omdat ik geen haarbandje kon vinden.

Toen ik mijn huis verliet, zag ik dat de hele straat verlaten was: geen vrachtauto te bekennen, geen dozen groente en fruit voor de deur, niets. De eigenaar van de Egyptische supermarkt, meneer Sayed, groette me met een buiging. Ik boog terug, zoals altijd.

'Lekker weertje mevrouw,' zei hij met zijn doorrookte stem.

Ik zei dat ik haast had.

Toen ik aankwam was ik ruim een uur te laat. Het voelde klam aan in de strijkruimte. Kort daarvoor waren er hypermoderne strijkplanken en stoomstrijkijzers gekomen. Voor die tijd gebruikten we plantenspuiten. Ik had een groene waar 'Rosa' op stond. Die plantenspuit heb ik mee naar huis genomen. 'Dit is niet het oude gevoel,' klaagde Lidy als ze op het rode knopje drukte voor de stoom. 'Ik weet niet of ik hiermee om kan gaan, ik hou dit vast niet vol,' jammerde ze. Ik vond het wel handig.

Terwijl ik achter mijn strijkplank ging staan zag ik dat Angelica onrustig was. Ze liep steeds rondjes en dronk van de koffie die altijd voor ons klaarstond, maar die ze normaal gesproken nooit aanraakte.

'Die Poolse is een beetje gek aan het worden, ze loopt al de hele ochtend rondjes en kreunt,' fluisterde Lidy. Ik keek naar de korstjes op haar gezicht; de overblijfselen van een voedselvergiftiging. Ze zat al sinds de dag dat ik haar leerde kennen onder de medicijnen, verzorgde zich slecht, zag eruit zoals verloede-

ring in volle werking eruitziet: haar haar leek al in geen tijden gewassen, in haar kousen zaten ladders, ze droeg al maanden dezelfde kleren. Ze stonk ook een beetje viel me op, een walm van alcohol en zweet, ongewassen genitaliën. Ik rilde, denkend aan Lidy's genitaliën.

Angelica liep nu dubbelgeklapt rond, haar hoofd was rood aangelopen.

Langzaam werden de zakken gewassen overhemden de ruimte binnengebracht door een vrouw die Nel heette. Ze was achter in de vijftig en had haar hele leven in Scheveningen gewoond. Ger, haar ex-man, had haar verlaten en toen was ze zelf ook maar vertrokken. 'Ik hep ook me trots,' had ze daarover gezegd. Ik vermeed haar meestal. Als ze begon te praten was er geen houden meer aan. Ze sprak over familie, haar papegaai die al zo oud was, de dode insecten die ze in huis vond en meestal uiteindelijk toch over Ger. 'Zo dametjes, verse hemden!' riep ze. Ze keek uitgebreid de ruimte rond met haar handen in haar zij, op een manier alsof ze alles voor het eerst in zich opnam. 'Wat is er met haar?' schreeuwde ze (soms kon ze haar stemgeluid niet onder controle houden). Ze wees naar Angelica, die nog steeds een rood aangelopen hoofd had en zich met moeite vasthield aan haar strijkplank en een kastje. Ze ademde zwaar.

Demast werd geroepen en zonder verdere uitleg werd Angelica verwijderd uit de ruimte. Hij wreef over haar rug terwijl hij haar naar buiten begeleidde. 'Ach arm kindje,' fluisterde hij en keek om zich heen als een dier dat zijn prooi naar zijn hol sleept.

'Als je het mij vraagt, doen die twee het met elkaar,' zei Lidy die haar werk neerlegde en koffie ging drinken.

Het was niet onmogelijk natuurlijk, alles ontging me de laatste jaren. Lidy was een overnieuwsgierige vrouw die roddelbladen las tijdens de koffiepauze. Ze had daardoor misschien een betere kijk op dingen.

'Och och och, ik heb het zo vaak gezien, zo vaak,' mompelde ze.

Ik dacht aan de overhemden van nummer 217. De vorige dag

had ik vele malen naar het briefje gekeken, eraan gevoeld en zelfs geroken. Het zat nu tussen de bladzijden van een boek van Hermann Hesse dat ik nooit had gelezen. Ik bleef er maar aan denken en haalde het briefje steeds tevoorschijn. Zelfs toen ik midden in de nacht wakker werd met een blaas die op knappen stond, liep ik eerst langs de boekenkast en las het op de wc opnieuw.

Was dit iemand in nood? Wat als hij ook broeken zou laten wassen, of nog beter jasjes? Zouden die niet bol kunnen staan van de briefjes en andere dingen? Halve rolletjes pepermunt, een stukje gekauwde kauwgom in een papiertje?

Lidy nipte aan haar koffie en keek vermoeid naar de zakken die Nel had binnengebracht.

'Ik moet nog boodschappen doen,' zuchtte ze en pulkte een korstje van haar gezicht.

Mijn hele loopbaan zag ik alleen maar de hemden en hun nummers. Ik fantaseerde over waar ze allemaal geweest waren, hoelang een door mij gestreken hemd gedragen werd. Nog nooit had ik daarover nagedacht, bij de overhemdenservice dacht ik alleen maar aan de tijd. Ik droeg de laatste maanden expres geen horloge meer, want ik werd er nerveus van te zien hoe langzaam de tijd verstreek.

'Angelica heeft een zware bacterie,' zei Demast toen hij die middag terugkwam. Ze waren samen naar de Eerste Hulp gegaan, en aangezien Angelica verder geen familie had, was Demast maar bij haar gebleven. 'Om haar handje vast te houden bij het kotsen,' fluisterde Lidy.

Hij kwam die middag vele malen kijken op de strijkafdeling. Hij keek schichtig om zich heen en met zijn handen op zijn rug liep hij te ijsberen door de ruimte, kuchte en zuchtte een paar keer en liep daarna weer weg.

'Nu zijn Poolse engeltje er niet meer is, maakt hij zich vast zorgen dat de klanten ontevreden worden,' zei Lidy toen hij voor de vierde keer was weggelopen. 'Misschien mist hij haar,' zei ze snierend terwijl ze een vouw in een mouw streek.

Aan het einde van de middag liep ik met de overhemden naar de verdeelkast. Stuk voor stuk zaten ze in cellofaan met de stikker van de stomerij erop. Toen ik zeker wist dat niemand het kon zien keek ik door het boek waar de vaste klanten in stonden. Ik begon langzamer te bladeren toen ik bij de nummers 200 tot en met 250 kwam. Er stond bijna geen informatie in, zelfs nauwelijks adressen of telefoonnummers zag ik, soms alleen voornamen of bij de bekende Nederlanders slechts initialen.

Bij nummer 217 stond: 'Levi Andreas. Moeilijke knopen.' Onder zijn naam zat een klein rood stipje, dat betekende dat hij op krediet mocht laten wassen en strijken.

Bij jou kreun ik oprecht

Ik had een afspraak met het 22-jarige meisje gemaakt. We moesten elkaar maar eens in het echt zien.

Ze was veel langer dan ik dacht, in mijn ogen een soort reuzin. Ze droeg een bloemenblouse en een rokje van velours, suède laarzen. Haar lange bruine haar zat in een staart, haar gezicht verstopt onder een dikke laag make-up.

'Je bent wel klein hè,' was het eerste wat ze zei. Daar had ze gelijk in, in het echte leven was ik bijna vijf centimeter korter dan op de *datingsite*.

Ik voelde de moed in de schoenen zakken. Misschien had ik thuis iets moeten drinken, maar nu was het al te laat.

We beklommen de trappen van het Amstelhotel, en liepen door de foyer met zijn vergulde kroonluchters en afzichtelijke Perzische tapijten. Ik had deze plek uitgekozen, omdat ik er in die tijd veel kwam, met vrienden en met mijn broertje en moeder; maar vooral omdat ik op die mensen na, hier niemand tegen zou kunnen komen.

We dronken champagne, die ons regelmatig werd bijgeschonken door een ober die vertelde dat hij nog in opleiding was.

Het gesprek ging nergens over. Ik was zenuwachtig en wilde een aspirine, mijn hoofd tolde. Ook had ik behoorlijke motorische problemen, zelfs aan het tafeltje. De klunzige handelingen van de ober maskeerden de mijne gelukkig een beetje.

Ze vertelde over de reizen die ze had gemaakt, de studie die ze volgde, de scriptie die ze nog steeds moest schrijven, over haar vriendinnen en hun problemen, over haar moeder en jongere broertje, over de rest van haar familie. Eigenlijk vertelde ze

over iedereen in haar omgeving, zelfs haar buren kwamen aan bod. Ze sprak met me alsof we elkaar al jaren kenden.

De dingen die ik te vertellen had, vertelde ik haar niet. Ik vertelde de verzinsels die me beter, echter en mooier voorkwamen dan de waarheid. Ik was bang dat ze de meeste dingen niet zou begrijpen, of raar zou vinden.

Ik dronk, rookte sigaretten en luisterde vooral. Vaak viel er een stilte, er gingen blikken over en weer waarvan ik aannam dat ze niet veel goeds betekenden. Ik bedacht dat het beter was als deze ontmoeting op niets zou uitlopen.

Binnen de kortste tijd werden we onafscheidelijk.

Als we niet ergens met elkaar afspraken, sms'ten we de hele dag naar elkaar en belden nog meer. De ene na de andere afspraak volgde, steeds weer in door mij gekozen restaurants en bars.

In die tijd was ik al een sjoemelaar, maar nog geen bekende. Al keek ik wel vaak uit voorzorg goed om me heen. Obers kenden me bij naam of schuilnaam en meestal gaf ik exorbitante fooien, ook als ik vrijwel geen geld meer had.

En ik had vaak geen geld meer. De etentjes van meestal 300 à 400 euro per avond braken me op. Zo besloot ik op een dag mijn geluidsinstallatie te verkopen om de volgende avond met haar uit eten te kunnen.

Na een tijd betaalde ik gewoon niet meer en deed alsof ik mijn portemonnee was verloren. Eerst begon ik als bezeten al mijn zakken te doorzoeken, alsof er ergens nog een vergeten biljet zou kunnen zitten dat de rekening zou dekken. Daarna begon ik hevig te schelden en: 'Hoe kan dat nou!' te roepen. Later gaf ik dan mijn naam en adres aan de ober die genoeg had gekregen van mijn vertoning. Natuurlijk was het 22-jarige meisje daar nooit bij. Die werkte op die momenten haar make-up bij op de wc.

Het betekende wel dat we vervolgens een tijd niet op die plek konden komen. Ik zei tegen haar dat hij me een beetje was tegengevallen.

Een keer konden we geen plek vinden om te neuken. We besloten de opslagruimte van mijn grootmoeder te gebruiken. Ik zag de stoelen die ik van kinds af kende, de koffers en de in plastic verpakte winterkleren van mijn grootmoeder. We neukten tegen een plastic tuinstoel en ik was zo bezweet geraakt dat ik daarna niet over straat kon.

'Bij jou kreun ik oprecht,' had ze gezegd. Dat vond ik mooi. Zo mooi dat ik zelfs had overwogen het op mijn rechterbovenarm te laten tatoeëren.

Na twee maanden zei ik dat ik van haar hield, waarop het 22-jarige meisje voorstelde te gaan samenwonen. Ik had er geen moment over na hoeven denken, ik vond het een geweldig idee. Binnen een maand had ik een huis gevonden dat precies voldeed aan haar eisen: hoge plafonds, een openhaard, parketvloeren en uitzicht op het water.

Vrienden en familie hadden het me sterk afgeraden. Ze vonden het veel te snel, sommige mensen verklaarden me voor gek. Ik wilde het niet horen, het enige wat ik wilde was bij haar zijn.

Ons leven werd binnen de kortste keren dat van een echtpaar; we waren dag en nacht bij elkaar. Na vijf maanden kon ik me niet meer herinneren hoe het was voordat zij in mijn leven was gekomen. Mijn moeder klaagde dat ik haar nooit meer bezocht, mijn grootmoeder zei dat ze niet eens meer wist hoe ik eruitzag. Mijn grootmoeder kan goed overdrijven.

Mijn vrienden werden haar vrienden en haar vrienden mijn vrienden.

Elke zondag aten we bij een van onze moeders thuis. Meestal bij die van haar, want ze vond het huis van mijn moeder nogal smerig.

Ik kookte en deed de boodschappen en zij maakte de boodschappenlijstjes in haar krullende handschrift. Soms gebruikte ze verschillende soorten viltstift en maakte kinderlijke tekeningetjes die pakken koekjes of rollen vuilniszakken moesten voorstellen.